

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
 MARCO DARMON
 της 13ης Δεκεμβρίου 1988 *

*Κύριε πρόεδρε,
 Κύριοι δικαστές,*

1. Στην παρούσα υπόθεση η Επιτροπή σας καλεί να αποφανθείτε επί ενός ζητήματος αρχής που αφορά την είσπραξη από τα κράτη μέλη των ιδίων πόρων της Κοινότητας.

2. Τα ουσιώδη γεγονότα μπορούν να συνοψιστούν ως εξής: κατόπιν ελέγχου που διεξήγαγαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατά τους μήνες Ιούνιο-Ιούλιο 1980 στη Ραβέννα, διαπιστώθηκε ότι οι ιταλικές τελωνειακές υπηρεσίες είχαν καταχωρίσει εκ παραδρομής ορισμένους δασμούς ως εμπόμπτοντες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, δηλαδή ως εθνικούς πόρους. Οι εν λόγω δασμοί είχαν βεβαιωθεί αρχικά κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 1980. Αφού αυτό διορθώθηκε, τα αντίστοιχα ποσά εγγράφηκαν σε πίστωση του λογαριασμού της Επιτροπής στις 20 Σεπτεμβρίου 1980.

3. Η Επιτροπή, η οποία κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση παραιτήθηκε από το δεύτερο και τρίτο λόγο της παραβάσεως που είχε αρχικά επικαλεστεί, ζητεί ουσιαστικά από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 2891/77 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1977, περί της εφαρμογής της αποφάσεως της 21ης Απριλίου 1970 περί της αντικαταστάσεως των χρηματικών εισφορών των κρατών μελών από ίδιους πόρους των Κοινοτήτων (εφεξής: ο

κανονισμός)¹, επειδή αρνείται να καταβάλλει τόκους υπερημερίας επί των ποσών αυτών.

4. Επιθυμώ ευθύς εξαρχής να υπογραμμίσω, συντασσόμενος με το γενικό εισαγγελέα Lenz, ότι

« οι οικονομικές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου πρέπει να συγκαταλεχθούν μεταξύ των βασικών κανόνων της κοινοτικής συντεταγμένης έννομης τάξης, της οποίας η ανεπιφύλακτη τήρηση είναι απαραίτητη, για να διασφαλιστεί η πραγματική λειτουργία της Κοινότητας »².

5. Κατά την ερμηνεία των διατάξεων σχετικά με τους ίδιους πόρους και με τον τρόπο που τους εισπράττουν τα κράτη μέλη και τους θέτουν στη διάθεση της Κοινότητας πρέπει να μεριμνάται ώστε η εφαρμογή των νομοθετικών κειμένων να εξυπηρετεί πλήρως το σκοπό αυτό. Αυτό είναι και το πνεύμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, που αρνείται να θεωρήσει ότι η προβλεπτή απεργιακή κινητοποίηση μπορεί να αποτελέσει δικαιολογητικό γεγονός για την καθυστέρηση στην εγγραφή των πόρων³ ή ότι ένα κράτος μέλος έχει την εξουσία να κρίνει αν είναι σκόπιμο να ικανοποιήσει αίτηση εσπευσμένης εγγραφής πόρων⁴. Και στις δύο περιπτώσεις οι τόκοι

1 — ΕΕ ειδ. έκδ. 01/002, σ. 64.

2 — Προτάσεις στην υπόθεση 70/86, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 1987, Συλλογή 1987, σ. 3545, 3554.

3 — Υπόθεση 70/86, όπ. π.

4 — Απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 1986 στην υπόθεση 93/85, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1986, σ. 4011.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

υπερημερίας οφείλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού.

6. Υπό το φως αυτών των αρχών θα προχωρήσω κατωτέρω στην εξέταση της παρούσας προσφυγής.

7. Η Ιταλική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει λόγος να καταβάλει τόκους υπερημερίας, επειδή η διόρθωση συνιστά « νέα βεβαίωση » κατά την έννοια του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού, μετά την οποία η εγγραφή της πιστώσεως διενεργήθηκε μέσα στην προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 10 του ίδιου κανονισμού.

8. Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι υπήρξε « νέα βεβαίωση » κατά την έννοια του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο. Ισχυρίζεται ότι μια τέτοια δυνατότητα προϋποθέτει ότι η αρχική βεβαίωση ήταν ορθή. Αυτό όμως δεν συνέβη στην παρούσα περίπτωση, εφόσον οι δασμοί καταχωρίστηκαν ως εμπόλιπτοντες στη Συνθήκη ΕΚΑΧ. Επομένως, υπόψη μπορεί να ληφθεί μόνο η ημέρα κατά την οποία έπρεπε να λάβει χώρα η βεβαίωση της πιστώσεως. Κατά συνέπεια, είναι απαιτητοί τόκοι υπερημερίας.

9. Θα σημειώσω ότι η άποψη της Επιτροπής και του καθού κράτους φαίνεται να έχουν κοινή αφετηρία: σε περίπτωση νέας βεβαίωσης κατά την έννοια του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο, η προθεσμία του άρθρου 10 τρέχει από την ημέρα αυτή και, κατά συνέπεια, δεν οφείλονται τόκοι υπερημερίας αν τηρηθεί η προθεσμία αυτή.

10. Η ανάλυση αυτή οδηγεί τους διαδίκους να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες προκει-

μένου να αποδείξουν η μεν Επιτροπή ότι δεν υπάρχει νέα βεβαίωση, η δε Ιταλική Δημοκρατία ότι εφαρμόζεται εδώ το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο.

11. Από την πλευρά μου, θεωρώ ότι δεν έγκειται εκεί η πραγματική δυσκολία της παρούσας υποθέσεως, επειδή απέχω πολύ από το να θεωρήσω ότι η έννοια της « νέας βεβαίωσης » έχει τις συνέπειες που φαίνεται ότι οι διάδικοι συμφωνούν να της αποδώσουν.

12. Πράγματι, δεν συμμερίζομαι την άποψη των διαδίκων ως προς τον αυτόματο χαρακτήρα μιας « τακτικής » εγγραφής που πραγματοποιήθηκε μέσα στην προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 10 σε περίπτωση « νέας βεβαίωσης ».

13. Θα ήθελα να παρατηρήσω καταρχάς ότι ούτε το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, ούτε το άρθρο 8 σχετικά με τη *λογιστική καταχώριση — και όχι την πίστωση του λογαριασμού της Επιτροπής* — « νέων εγγραφών » οδηγούν σε τέτοια λύση, η οποία ασφαλώς στηρίζεται μόνο στο γράμμα του άρθρου 10, που προβλέπει, ως το υπενθυμίσω, ότι « η εγγραφή που αναφέρεται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, διενεργείται το αργότερο στις 20 του δεύτερου μηνός που ακολουθεί το μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου εββαιώθη το έσοδο » .

14. Αν το Δικαστήριο θεωρούσε ότι η εγγραφή δεν είναι εκπρόθεσμη όταν διενεργείται εντός της προθεσμίας που προβλέπεται ανωτέρω και που αρχίζει να τρέχει από την *πραγματική βεβαίωση*, ακόμα και όταν αυτή διενεργήθηκε καθ' υπέρβαση ορισμένης προθεσμίας, θα έπρεπε να υιοθετηθεί η ίδια λύση και για την περίπτωση της νέας βεβαίωσης που ακολουθεί ανακριβή βεβαίωση, αφού μόνο η πραγματική βεβαίωση του δασμού θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη.

15. Στην υπόθεση όμως 303/84, όπου η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η οποία δεν είχε βεβαιώσει την πίστωση στην ημερομηνία που προβλεπόταν από την κοινοτική νομοθεσία, αρνούνταν να καταβάλει τόκους υπερημερίας με την αιτιολογία ότι η εγγραφή είχε διενεργηθεί μέσα στην προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 10 και αρχίζει να τρέχει από την πραγματική βεβαίωση, το Δικαστήριο έκρινε ακριβώς ότι

« από την ίδια τη διατύπωση του ανωτέρου άρθρου 11 του κανονισμού 2891/77 προκύπτει ότι οι τόκοι υπερημερίας οφείλονται για « κάθε καθυστέρηση » των εγγραφών στο λογαριασμό της Επιτροπής ».

Και το Δικαστήριο έκρινε ότι,

« ανεξάρτητα από τους λόγους για τους οποίους η εγγραφή στο λογαριασμό της Επιτροπής διενεργήθηκε καθυστερημένα, οι τόκοι υπερημερίας είναι απαιτητοί χωρίς να χρειάζεται να γίνεται διάκριση αναλόγως του αν η καθυστερημένη εγγραφή οφείλεται στη μη τήρηση της προθεσμίας που τάσσεται για τη βεβαίωση των εσόδων ή στην υπέρβαση της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 2891/77 »⁵.

16. Ενόψει της διατυπώσεως της αποφάσεως αυτής θεωρώ ότι καθυστέρηση στην εγγραφή, για την οποία οφείλονται τόκοι υπερημερίας, υπάρχει και στην περίπτωση που χρειάστηκε να διενεργηθεί νέα βεβαίωση και η Κοινότητα δεν διέθετε τα ποσά που της οφείλονταν πριν εκπνεύσει η προθεσμία του άρθρου 10, η οποία αρχίζει να τρέχει από την ημέρα που έπρεπε να βεβαιωθεί η πίστωση.

« Διαφορετικά, αν δηλαδή η γέννηση του δικαιώματος εξηρτάτο από τη βεβαίωση στην οποία προβαίνουν τα κράτη μέλη, τότε αυτά θα ανακτούσαν στην πραγματικότητα μια φορολογική εξουσία η οποία τους έχει αφαιρεθεί. »⁶

17. Το γεγονός ότι υπάρχει κάποιος σφάλμα στη λογιστική καταχώριση ή τη βεβαίωση υπό στενή έννοια δεν πρέπει να έχει καμία επίδραση στα δικαιώματα της Κοινότητας. Από τη στιγμή που συνεπάγεται καθυστέρηση στην εγγραφή, καθίστανται απαιτητοί τόκοι υπερημερίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού. Και οι χαριστικές μειώσεις, που η Επιτροπή έχει δικαίωμα να χορηγεί σχετικά, δεν μεταβάλλουν κατά τίποτε την αυστηρότητα της αρχής. Νομίζω ακόμη ότι είναι τελείως περιττό να εξεταστεί αν υπάρχει στην παρούσα περίπτωση νέα βεβαίωση κατά την έννοια του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο εφόσον εν πάση περιπτώσει είναι προφανής η καθυστέρηση στην εγγραφή, και κατά συνέπεια η Ιταλική Δημοκρατία δεν μπορεί να αρνηθεί την καταβολή τόκων κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του επίμαχου κανονισμού.

18. Η αυστηρότητα της ερμηνείας που προτείνω είναι σκόπιμη. Σημαίνει ότι προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ότι τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση αποτελέσματος που συνίσταται στο να θέσουν στη διάθεση της Κοινότητας τους ίδιους πόρους μέσα σε προθεσμία που αρχίζει να τρέχει από την ημέρα κατά την οποία έπρεπε να έχει βεβαιωθεί η πίστωση. Η επιμέλεια και ακρίβεια των εθνικών διοικητικών υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να επηρεάζουν « την πραγματική λειτουργία της Κοινότητας »⁷. Η Κοινότητα πρέπει « να έχει στη διάθεσή της τους ίδιους πόρους υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες »⁸.

5 — Απόφαση της 20ής Μαρτίου 1986 στην υπόθεση 303/84, Επιτροπή κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Συλλογή 1986, σ. 1171, σκέψη 17, η υπογράμμιση δική μου.

6 — Προτάσεις Mancini στην προαναφερθείσα υπόθεση 303/84.

7 — Προτάσεις Lenz στην προαναφερθείσα υπόθεση 70/86.

8 — Ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2891/77.

19. Ως εκ τούτου προτείνω στο Δικαστήριο:

- να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ επειδή αρνείται να καταβάλει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού 2891/77, τόκους υπερημερίας συνεπεία σφαλμάτων στην κατάταξη ορισμένων δασμών κατά τους τρεις πρώτους μήνες του 1980,
- να καταδικάσει το καθού κράτος στα δικαστικά έξοδα.